

а)

б)

Рис. – Зависимость времени растворения моделей с экструдированного ППС ($\rho = 35 \text{ кг/м}^3$) от температуры растворителя: а – технический скипидар; б – растворитель № 646

Использование более эффективных «горячих» растворителей становится возможным только при условии применения разработанных во ФТИМС НАНУ более термо- и химическистойкой комплексномодифицированной огнеупорной керамики, как на основе корунда, так и на основе кварца. Комплекс работ по определению основных параметров техпроцесса удаления моделей составляет задачи будущего периода.

УДК 621

Мамаєва І. М., Золотар Л.С.

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків

ЦЕХ ЛИТТЯ ПІД ТИСКОМ ЯК ОБ'ЄКТ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Проблема реконструкції старих ливарних цехів є актуальною та стане надзвичайно гострою в майбутньому, оскільки технічний рівень основних фондів ливарного виробництва не цілком відповідає сучасним вимогам. Значна кількість спеціалізованих ливарних підприємств потребують реконструкції в зв'язку з сучасними економічними обставинами.

Лиття під тиском є одним з найбільш досконалих способів отримання деталей з кольорових сплавів. Іноді цим способом виготовляють виливки із сталі, титану або сплавів на основі олова і свинцю. Це тонкостінні виливки, маса та тепловміст яких навіть за великих габаритних розмірів в сотні разів менше, ніж маса та тепловміст форми. Висока швидкість тепловіддачі від виливка до форми зумовлює необхідність її швидкого заповнення. Таке заповнення забезпечує машина, в якій метал, залитий в камеру пресування під великим тиском і з великою швидкістю запресовується у форму. Високі швидкості впускного потоку сприяють якісному оформленню рельєфу виливків складної конфігурації.

Крім швидкостей пресування та впуску суттєвий вплив на формування виливку мають такі фактори: температури металу та форми, конструкція ливниково – вентиляційної системи, режими змащування форми, тиск та тривалість дії допресування після заповнення форми. Сукупність таких факторів як швидкість потоку металу, тиск у потоці, протитиск газів визначає гідродинамічний режим формування виливка. Температури форми та металу, що заливається, тривалість заповнення, тривалість дії допресування, а також темп роботи машини визначають тепловий режим процесу.

Цех лиття під тиском за своєю структурою складається з трьох основних виробничих відділень, визначаючих основні етапи виготовлення виливка – плавлення металу, заливання його в машину лиття під тиском та фінішну обробку виливка.

Відділення лиття під тиском – це основна ланка цеху, яка визначає його потужність. В ньому встановлюються роздаткові печі, машини та комплекси лиття під тиском. На ділянці фінішної обробки відбувається відділення виливків від ливників, зачищення, ліквідація дефектів.

В організації цеху лиття під тиском велику роль має раціональна організація плавильних відділень, які постачають цех рідким металом. Робота плавильного відділення узгоджується з потребами в металі як за кількістю металу, що виплавляється, так і за марками сплавів.